

SPIS TREŚCI

WSTĘP	7
I. WIEDZA I SPOSOBY JEJ OSIĄGANIA	9
II. METODY OBSERWACYJNE	13
Określenie, rodzaje i zasada opisu	13
Metoda obserwacji bezpośredniej	15
Pożytki z obserwowania bezpośredniego	15
Definicja obserwacji bezpośredniej	16
O dobrym stosowaniu obserwacji bezpośredniej	17
Rodzaje obserwacji bezpośredniej	20
Formy obserwacji	21
Planowanie obserwacji	24
Czynności przygotowawcze	25
Sposób przeprowadzenia badań	26
Opracowywanie wyników	27
Możliwe trudności	28
Zadania	28
Badanie introspekcyjne	29
Pożytki introspekcji	29
Definicja introspekcji	30
Rodzaje introspekcji	30
Procedura i wyniki introspekcji	31
Kilka uwag o realizacji introspekcji	33
Przykład introspekcji	34
Główne trudności	34
Zadania	35
Wywiad	36
Możliwe pożytki wywiadu	36
Opis metody	37
Definicja wywiadu	38
Sposoby realizacji wywiadu	38
Sytuacje optymalne dla stosowania wywiadu	39
Ograniczenia możliwości stosowania wywiadu	39
Planowanie wywiadu	40
Czynności przygotowawcze do prowadzenia wywiadu	41
Sposób prowadzenia wywiadu i zadawania pytań	42
Uzupełnienie wywiadu przez obserwację	45
Weryfikacja odpowiedzi	45
Lęk w trakcie wywiadu	46

Rejestracja wyników wywiadu	46
Opracowanie wyników wywiadu	47
Możliwe problemy i ograniczenia w stosowaniu wywiadu	47
Zadania	48
Ankieta	48
Możliwe korzyści ankiety	48
Opis ankiety	49
Definicja ankiety	49
Sposoby realizacji badań ankietowych	49
Sytuacja, w której korzystne jest stosowanie ankiety	49
Cechy sytuacji ograniczającej możliwość stosowania ankiety	50
Planowanie ankiety	50
Czynności przygotowawcze	50
Przeprowadzenie badań ankietowych	51
Opracowanie wyników ankiety	51
Możliwe ograniczenia w stosowaniu ankiety	52
Zadania	53
Socjometria	53
Możliwe korzyści	53
Krótki opis metody	53
Warunki efektywności zastosowań	55
Planowanie badań socjometrycznych	56
Sposób przeprowadzenia badań	58
Opracowanie wyników badania	59
Możliwe ograniczenia w interpretacji wyników badań socjometrycznych	67
Uwaga końcowa	68
Zadania	68
Sprawdziany osiągnięć szkolnych	68
Jakie korzyści płyną z obiektywnego poznania treści opanowanej przez uczniów?	68
Jaka droga prowadzi do obiektywnej (tzn. zgodnej z wymaganiami programowymi) oceny szkolnej?	69
Jak konstruować sprawdziany osiągnięć szkolnych?	70
Jak przeprowadzać sprawdziany osiągnięć szkolnych?	71
Jakie rodzaje zadań testowych można wykorzystać w sprawdzianach?	72
Jak łączyć wyniki sprawdzania osiągnięć szkolnych z oceną?	76
Jakie trudności można dostrzec w stosowaniu sprawdzianów osiągnięć szkolnych uczniów?	77
Zadania	77
Metoda analizy wytworów	77
Korzyści z analizy wytworów	78
Definicja i typy analizy wytworów	79
Planowanie badania	80
Realizacja badania	82
Przykład	83
Zadania	84
Metoda przypadków kluczowych	84
Sytuacje, w których warto sięgać do metody przypadków kluczowych	84
Określenie metody	85
Zarys procedury	85
Przykład zastosowania	86
Uwagi końcowe	87
Zadania	87

III. METODA BADANIA EKSPERYMENTALNEGO W PEDAGOGICE	88
Określenie eksperymentu pedagogicznego	88
Zmienne	90
Hipoteza robocza	91
Określenie procedury eksperymentalnej	91
Plan eksperymentu	92
Niebezpieczeństwa błędów w eksperymentacji	96
Przykład eksperymentu pedagogicznego	97
Zadania	98
IV. METODY I ŚRODKI OPRACOWYWANIA WYNIKÓW BADAŃ	100
Metody statystyczne	100
Cechy i skale pomiarowe	100
Wskaźniki opisu statystycznego	102
Wnioskowanie statystyczne	107
Schemat działania testów statystycznych	109
Przykłady testów statystycznych	110
Zadania	115
V. PROCEDURA BADAWCZA PEDAGOGIKI SPECJALNEJ	124
Podjęcie problematyki	124
Sformułowanie problemu	125
Uzasadnienie problemu	126
Analiza problemu	126
Planowanie badań	127
Opracowanie metod badań i narzędzi badawczych	128
Badania wstępne	129
Przeprowadzenie badań właściwych	129
Opracowanie wyników badania	130
Krytyczna analiza wyników	131
Synteza wyników	132
Pisemne opracowanie całości	132
Postawa badacza	133
PIŚMIENNICTWO	134